

Vleermuizen en volksgezondheid

Wanneer zich vleermuizen in huis, in spouwmuren, onder daken of op zolders bevinden vormen ze geen gevaar voor mensen en de volksgezondheid. Er zijn in Nederland geen gevallen bekend van mensen of dieren die ziek zijn geworden door contact met vleermuizen. Zorgen over Nederlandse vleermuizen en het nieuwe coronavirus (Covid-19 virus) zijn niet nodig. Dit virus is vermoedelijk afkomstig van een in Zuidoost-Azië voorkomende vleermuis. Bij onze vleermuizen is dit virus niet gevonden.

Nederlandse en Europese vleermuizen staan niet in contact met vleermuizen in Zuidoost-Azië.

Hoewel uiterst zeldzaam, kan bij vleermuizen in Nederland het rabiësvirus (hondsdolheid) voorkomen. Dat virus is enkel overdraagbaar na een beet van een besmette vleermuis. Om dat te voorkomen raapt u een gestrande vleermuis niet op met blote handen. Raadpleeg bij een gevonden vleermuis een vleermuisdeskundige in de buurt via www.vleermuis.net.

Wilt u meer weten?

Onze deskundigen zijn beschikbaar voor vragen en advies via:

www.vleermuis.net/vleermuis-gevonden en
www.zoogdiervereniging.nl

Vleermuisexcursie? Kijk eens op www.nachtvandeveleermuis.nl

Meedoen met het volgen van de vleermuizen rond uw huis?

Doe mee met www.tuintelling.nl

De gewone grootoorvleermuis

De gewone dwergvleermuis

Tot slot

Vleermuizen zijn enorm interessante dieren; door hun nachtelijke levenswijze, hun echolocatiesysteem ('zien met geluid'), hun fabelachtige wendbaarheid in de lucht en het houden van een winterslaap om de voedselarme winter door te komen. Ze zijn onze bescherming méér dan waard! Ga eens mee op een vleermuisexcursie in de buurt en de kans is groot dat deze dieren voorgoed een plekje in uw hart veroverd hebben.

Colofon

Deze folder is een uitgave van de Zoogdiervereniging en de Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN).

Uitgave: 5 juni 2020 – ZV02B
Tekst: Jan P.C. Boshamer
Foto's/ illustraties: Erik Korsten, Wesley Overman, Michel Oosterhagen en Peter Twisk
Vormgeving: Marco A. Snijder
Foto omslag: Laatvlieger

Vleermuizen in huis

Hoe om te gaan met vleermuizen
in de directe woonomgeving.

Een vleermuis in huis! Wat nu?

Vleermuizen zoeken graag de huizen van mensen op, ze doen dit omdat ze zelf geen nest kunnen bouwen. Spouwmuuren, warme plekken bij een schoorsteen of onder de dakpannen worden graag als schuilplaats gebruikt. Meestal merken de bewoners daar niets van, maar soms kan het gebeuren dat een vleermuis in huis verzeild raakt. Reden voor paniek? Absoluut niet.

Over vleermuizen

Vleermuizen zijn de enige zoogdieren die écht kunnen vliegen. In Europa zijn alle vleermuizen insectenters. Omdat vliegen waanzinnig veel energie kost, moet een vleermuis per nacht een derde tot de helft van z'n lichaamsgewicht aan insecten vangen (vooral muggen). Terwijl een vleermuis vaak niet groter is dan een luciferdoosje eet hij toch 700 tot 1000 muggen per nacht! Ook eten ze veel voor de landbouw en veeteelt schadelijke insecten. Wij mensen mogen vleermuizen daar dankbaar voor zijn.

Vleermuizen krijgen meestal maar één jong per jaar, ze planten zich langzaam voort. Daarbij kunnen ze ook oud worden, meer dan twintig jaar is geen uitzondering. Wanneer door verkeerd handelen vleermuizen gedood worden, kan herstel van de populatie heel erg lang duren. Dit maakt vleermuizen tot kwetsbare dieren.

Momenteel gaat het niet zo goed met een aantal van de achttien soorten vleermuizen die in ons land voorkomen. Voornaamste bedreigingen zijn onder andere de na-isolatie van spouwmuuren en daken, groot-schalige sloop en renovatie, en de bouw van windmolenparken.

Vanwege hun kwetsbaarheid, maar ook vanwege hun belangrijke functie in de natuur, zijn vleermuizen wettelijk beschermd. Dat betekent dat ze niet gevangen, gedood of hun verblijfplaatsen verstoord mogen worden.

De gewone dwergvleermuis

Vleermuizen als burens

Sommige vleermuizen wonen graag in spouwmuuren of in het dak van gebouwen. Meestal wonen ze daar in hun eentje of met twee of drie soortgenoten en merk je daar helemaal niets van.

In de periode van half mei tot eind juli vormen vrouwtjes grotere groepen: we noemen

dit een kolonie. In juni worden hier de jongen geboren. Doorgaans merk je daar niks van. Soms komt het voor dat je op eens meerdere vleermuizen 's avonds uit je huis ziet wegvliegen, dat je een paar kleine keuteltjes buiten op een vensterbank vindt of dat je 's avonds de vleermuizen tegen elkaar hoort babbelen.

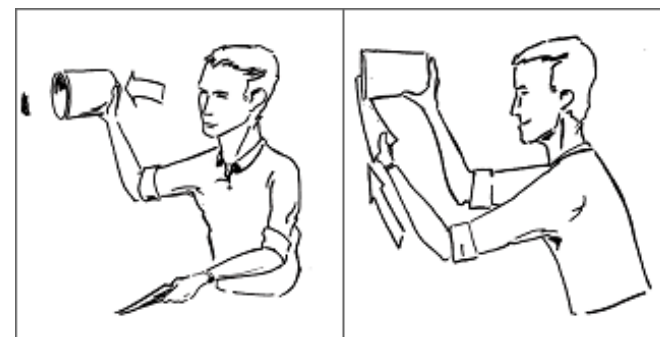
Win bij ongerustheid en vragen over een vleermuiskolonie in huis informatie in bij deskundigen van de Zoogdierverseniging of Vleermuis.net. Geef de dieren de kans hun jong groot te brengen en verstoort de kolonie niet. Vleermuizen verhuizen regelmatig en na verloop van tijd, als de jongen zijn uitgevlogen, merk je niets meer van ze.

Een vleermuis verdwaald in huis, wat te doen?

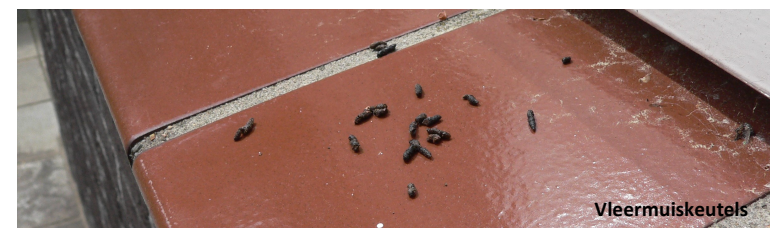
In juli en augustus, als jonge onervaren dieren voor het eerst uitvliegen, kan er incidenteel een vleermuis in huis verzeild raken. Het diertje zal in paniek rondvliegen, op zoek naar een uitweg. Maak de ruimte donker en zet het raam naar buiten wagenwijd open. De vleermuis zal het huis snel verlaten. Probeer een binnen rondvliegende vleermuis niet te vangen. U zou daarbij de vleermuis kunnen verwonden en er is een kans dat de vleermuis uit zelfverdediging bijt. Raap een gestrande vleermuis niet met blote handen op.

Als het nodig is om een gestrande vleermuis in veiligheid te brengen – zodat bijvoorbeeld de kat er niet bij kan – dan kunt u een vleermuis veilig stellen door een pot of doos over de vleermuis te plaatsen, en er een stuk karton onder te schuiven. Zie onderstaande tekening.

Blijft het dier binnen of kan hij niet goed vliegen, neem dan contact op met een lokale deskundige van de Zoogdierverseniging of www.vleermuis.net. Zij helpen u gegarandeerd verder met goede adviezen of ze sturen een deskundige langs.

Met een doosje/pot en een stukje karton kun je eenvoudig een gestrande vleermuis veiligstellen. Neem daarna contact op met een vleermuisdeskundige (zie de tekst).

Vleermuiskeutels